

לימוד בחברותא או בקבוצות

שפת הסימנים של היהדות

בפעולה זו של אכילת הסימנים ואמירת הבקשות אנו מביעים רצון לפתוח דף חדש, חלון הזדמנויות, ציפייה למשהו טוב, תקווה חדשה ועוד.

כבר בתחילת השנה אנחנו מנסים להרגיל את עצמנו ואת המשפחה כולה להסתכל על הטוב ולחפש את הדברים הטובים. בשעה זו, כשהלבבות פתוחים להתחלות חדשות, אנו רוצים לפתוח בעין טובה, לראות טוב ולמצוא זכות וחיוב בכל אדם וחבר.

הסימנים - המאכלים והבקשות - מזכירים לנו שצריך לפעול בראייה טובה ובצורה טובה בכל מעשה, והתקווה שלנו היא שזה ישפיע על כל ימי השנה.

משום כך האמינו חכמים שכל אחד מהמאכלים הנאכלים בראשיתה של השנה החדשה, עם הבקשות - התפילות הנלוות - הוא "סימן" לבָּאוֹת ובקשה ואיחולים לעתיד טוב ולהתחדשות בשנה הקרובה.

בקהילות ישראל נפוצו מנהגים שונים הקשורים לסימנים.

עינו כעת בסימנים המקובלים ביותר בבתי ישראל ושימו לב להדגשות.

א. תפוח בדבש - נוטלים תפוח בדבש וטובלים אותו בדבש, מברכים על הפרי (בורא פרי העץ) ואומרים את הבקשה: יהי רצון מלפניך... **שְׁתַּחֲדֵשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה.**

ב. רימון - אוכלים מגרגרי הרימון ואומרים את הבקשה: יהי רצון מלפניך... **שְׁתַּרְבֵּה זְכִיּוֹתֵינוּ כְּרֵמוֹן.**

ג. כרתי - אוכלים כרישה (לוף, דומה לבצל ירוק, ובארמית היא מכונה 'כַּרְתִּי'. השם מזכיר את שם הפועל "לכרות"), ואומרים את הבקשה: יהי רצון מלפניך... **שִׁיכַרְתָּ אוֹיְבֵינוּ וְשׁוֹנְאֵינוּ וְכָל מְבַקְשֵׁי רַעְתָּנוּ.**

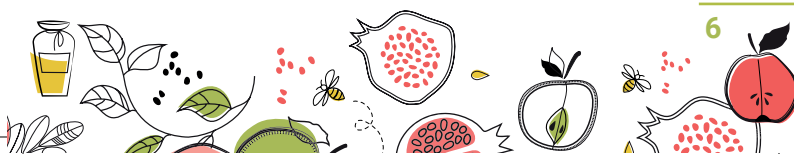
ד. סלק - אוכלים סלק ואומרים את הבקשה: יהי רצון מלפניך... **שִׁיִּסְתַּלְקוּ אוֹיְבֵינוּ וְשׁוֹנְאֵינוּ וְכָל מְבַקְשֵׁי רַעְתָּנוּ.**

ה. תמר - אוכלים תמר (השם תמר מזכיר את המילה "תם", שמשמעותה נגמר, הסתיים) ואומרים את הבקשה: יהי רצון מלפניך... **שִׁיתַּמּוּ שׁוֹנְאֵינוּ וְאוֹיְבֵינוּ וְכָל מְבַקְשֵׁי רַעְתָּנוּ.**

ו. הקרא-קרע - אוכלים **דלעת** (השם בארמית מזכיר את המילים בעברית "לקרוא" או "לקרוע") ואומרים את הבקשה: יהי רצון מלפניך... **שִׁתְּקַרַע רוּעַ גִּזְרֵי דִינֵנוּ, וְיִקְרָאוּ לְפָנֶיךָ זְכִיּוֹתֵנוּ.**

ז. רוביא - אוכלים שעועית (השם רוביא כפי שמופיע בתלמוד מזכיר את המילה בעברית "ריבוי" - כפי ריבוי הזרעים שבשעועית), ואומרים את הבקשה: יהי רצון מלפניך... **שִׁרְבוּ זְכִיּוֹתֵינוּ וְתִלְבְּבוּ.**

ח. ראש של כבש או של דג - אוכלים ואומרים את הבקשה: יהי רצון מלפניך... **שְׁנַהֲיֵה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנֵב וְשִׁנְפֹּרֶה וְנִרְבֶּה כְּדָגִים.**

עיון ולימוד בעקבות דף מקורות מס' 2

מיון המאכלים והבקשות:

בדף הברכות שקראתם לעיל ראינו קשרים בין המאכל לבקשה.

- כעת מיינו את המאכלים עפ"י החלוקה הבאה:

הבקשה נובעת מהקשר שבין הפרי- המאכל עצמו למילות הבקשה	הבקשה נובעת מהקשר שבין שם המאכל למילות הבקשה	הבקשה נובעת מהקשר שבין טעם המאכל למילות הבקשה

- כעת מיינו את המאכלים עפ"י לשון הבקשה

על דרך השלילה	על דרך החיוב

- עיון בלשון הבקשה

חשבו על הבקשות שנאמרו בדרך השלילה. מה הם אותם האויבים? האם אלו אויבים חיצוניים? האם הם אויבים פנימיים שבכל אדם? מה אתם חושבים? למה אתם מתחברים יותר? התכוננו לדווח במליאה על סיכום הלימוד.

- מליאה

- סיכום הלימוד במליאה בעקבות השיח בקבוצות

